

**ROCZNA OCENA WDRAŻANIA
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY SADKI NA LATA 2022 - 2032**

ROK 2022

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach realizuje strategię, przyjętą Uchwałą nr XLII/2/2022 Rady Gminy Sadki z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sadki na lata 2022-2032.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sadki jest zwiększenie poziomu aktywności mieszkańców Gminy Sadki, wzmacnianie rodzin, przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju oraz integrowanie społeczności lokalnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sadki na lata 2022-2032 jest realizowana w szczególności poprzez realizację następujących programów:

- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie,
- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sadki
- Program współpracy Gminy Sadki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Cel strategiczny 1:

Przeciwdziałanie bezrobociu i bezdomności.

Cele operacyjne:

- 1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i bezdomnych.***
- 2. Wsparcie osób bezrobotnych i bezdomnych.***

1) Bezrobocie jest jednym z problemów społecznych, który znacznie dotyka mieszkańców naszej gminy. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią wynika, że na dzień

31.12.2022 r. z obszaru gminy Sadki zarejestrowane w w/w urzędzie były ogółem 262 osoby (w tym 169 kobiet). Bezrobotne z prawem do zasiłku były 52 osoby (w tym 37 kobiet). Dla porównania rok wcześniej zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Sadki było ogółem 267 osób (w tym 181 kobiet), a bezrobotnych z prawem do zasiłku ogółem 46 osób (w tym 34 kobiety). Ponadto wiemy, że w 2022 roku 36 osób z terenu naszej gminy zostało skierowanych na staże, 5 osób na prace interwencyjne, 10 osób na prace społecznie-użyteczne, a 5 osób otrzymało jednorazowe środki na działalność gospodarczą. Porównując, w 2021 roku na staże było skierowanych 29 mieszkańców gminy Sadki, na prace interwencyjne – 5 osób, prace społeczno-użyteczne – 9 osób, a jednorazowe środki na działalność gospodarczą – 6 osób.

W powiecie nakielskim pod koniec roku 2022 stopa bezrobocia wynosiła 10,9%, w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła 7,4%, a w kraju 5,2%. To sprawia, że działania w tym zakresie powinny być intensywne. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach wspiera osoby bezrobotne, próbując aktywizować osoby bierne zawodowo, motywując do rejestracji w PUP, podjęcia pracy lub innej aktywności (staże, prace społeczno-użyteczne itd.)

W 2022 roku ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach z powodu bezrobocia korzystało 60 rodzin. Jest to nadal jedna z głównych przyczyn trudnej sytuacji bytowej mieszkańców naszej gminy. W 2022 r. pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach wytypowali do prac społeczno-użytecznych 18 osób, korzystających z pomocy, zakwalifikowano 14 osób. Pracownicy socjalni wskazują możliwości podjęcia zatrudnienia poprzez konkretne propozycje pracy (oferty). Poza tym zachęcają do pozyskiwania informacji w PUP o dostępnych kursach, szkoleniach oraz innych możliwościach aktywizacji zawodowej.

Bardzo ważne w dalszym ciągu jest promowanie gminy w celu pozyskania inwestorów oraz współpraca z miejscowymi przedsiębiorcami, co znacznie ułatwiłoby pozyskanie miejsc pracy dla mieszkańców gminy. W czasie sporządzania oceny realizacji strategii (marzec 2023), w Centralnej Ewidencji i Informacji Gospodarczej, zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce wykonywania działalności na terenie Gminy Sadki było 294.

2) Z powodu bezdomności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach objął wsparciem 3 osoby. Jedna z nich została skierowana do schroniska dla osób bezdomnych Kujawsko-Pomorskiego Stowarzyszenia Pomocy Bliźniemu „Judym” w Kołaczku, druga osoba do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach. Należy podkreślić, że nie zawsze osoby bezdomne chcą skorzystać z tego rodzaju pomocy, mimo iż jest taka proponowana. W okresie jesienno-zimowym służby (Policja, Straż Gminna, GOPS)

podejmują wzmożone działania, żeby zabezpieczyć osoby potrzebujące gorącego posiłku, schronienia. Policja monitoruje miejsca, w których mogą znajdować się osoby bezdomne. Na bieżąco przekazywane są informacje, gdzie osoby te mogą uzyskać pomoc.

Zapewnienie mieszkania osobom tego potrzebującym determinuje konieczność podejmowania działań na rzecz poszerzenia tego rodzaju pomocy. Według danych Urzędu Gminy, Gmina Sadki dysponuje 3 mieszkaniami socjalnymi (wszystkie są zajęte), oraz 14 mieszkaniami komunalnymi (w 2022 roku zajętych było 13). W 2022 roku wpłynął 1 wniosek o przydzielenie lokalu socjalnego.

Cel strategiczny 2:

Rozwój kompleksowego systemu wsparcia rodziny oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

- 1. Wsparcie i ochrona rodziny rozumianej jako wspólnota wielu pokoleń oraz budowanie lokalnego systemu wsparcia rodziny.***
- 2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.***

1) W zakresie realizacji tego celu strategicznego Gmina Sadki wszechstronnie wspiera rodziny, realizując jednocześnie Gminny Program Wspierania Rodziny.

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta kładzie nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie i zapobieganie trafilaniu ich do pieczy zastępczej. Jeżeli nie jest to jednak możliwe, gdyż dobro dzieci jest zagrożone, do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W takich sytuacjach gmina ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2022 Gmina Sadki dofinansowała koszt pobytu 18 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 139.998,82 zł.
- Bardzo istotnym zadaniem, realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przewyciężeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych. Celem działań asystenta rodziny jest pomoc rodzicom w nabyciu lub wzmocnieniu kompetencji wychowawczych, a także edukowanie ich w zakresie pełnienia ról, by mogli samodzielnie i we właściwy sposób wychowywać swoje dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach zatrudnia 2 asystentów, w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. 1/2 etatu i 1/4 etatu. W roku 2022 wsparciem asystentów rodziny objęto 12 rodzin. Wydatki związane z realizacją zadania wyniosły 40.169,07 zł.

- Zarówno pracownicy socjalni, jak i asystenci rodziny podczas kontaktu z rodzinami starają się edukować, poszerzać wiedzę, bądź też kierować do specjalistów, od których mogą w/w pozyskać stosowną wiedzę i pomoc, np. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki służby zdrowia itd.
- Rodziny z terenu Gminy Sadki mają możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego. W Punkcie Interwencji Kryzysowej z pomocy skorzystało 20 rodzin, w tym 10 rodzin, w których są dzieci. Pomoc psychologa była świadczona zarówno rodzicom, jak i dzieciom. W przypadkach, w których potrzebna była porada prawna, kierowano osoby do punktów, w których mogli otrzymać bezpłatnie taką pomoc, m.in. w Urzędzie Gminy w Sadkach. W sytuacjach problemu uzależnienia od alkoholu kierowano osoby z problemem do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkach. W sytuacjach, kiedy w rodzinie z problemem są dzieci w wieku szkolnym, pracownicy socjalni nawiązują ścisłą współpracę z kadrą pedagogiczną szkół i współdziałają, żeby pomóc dzieci i młodzieży.
- Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci i rodzin w formie świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych, a także szeroko rozumianej pracy socjalnej. W 2022 roku wsparciem pomocy społecznej były objęte 202 rodziny z Gminy Sadki, w tym 420 osób. Ośrodek wydał łącznie 578 decyzji dot. pomocy. W większości przypadków w tych rodzinach świadczona jest praca socjalna. Z przyczyny bezradności w sprawach w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego objęto pomocą 20 rodzin (69 osób).
- Kolejną formą wspierania rodziny są placówki wsparcia dziennego, które od 1 stycznia 2017 roku znajdują się w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach. Świetlice w Radziczu oraz Liszkówku mieszczą się w budynkach gminnych. Budynek, w którym znajduje się świetlica w Dębionku II należy do Eksploatacyjnej Spółdzielni Mieszkaniowej w Złotowie, z którą Gmina podpisała umowę użyczenia na okres 20 lat. Placówki wsparcia dziennego zajmują się pomocą rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych na rzecz dziecka. W zajęciach uczestniczą dzieci ze szkoły podstawowej oraz przedszkola pochodzące z różnych rodzin z gminy Sadki. Pobyty dziecka w takiej placówce jest bezpłatny oraz dobrowolny, wyjątek stanowi

sytuacja, kiedy sąd wydaje postanowienie o konieczności uczęszczania dziecka do placówki. Dzieci uczęszczające do placówki wsparcia dziennego w placówce otrzymują wsparcie w prawidłowym rozwoju, nabywają umiejętności pokonywania codziennych trudności, niwelują deficyty w nauce, uczą się poprzez zabawę. W placówce prowadzona jest pomoc w nauce dla dzieci tego potrzebujących np. poprzez pomoc w odrabianiu zadań domowych, przygotowanie do klasówek czy udostępnianiu sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu. Odbywają się zajęcia profilaktyczne, wychowawcze na których w formie zabawy przekazuje się informacje o niebezpieczeństwach, jakie niesie ze sobą uzależnienie oraz promuje się zdrowy styl życia, kształtuje się nawyki higieny osobistej, kultury mówienia, zachowania się w odpowiedniej sytuacji. Zajęcia przeprowadzane w świetlicy mają charakter edukacyjny i kulturalny. Głównym ich celem jest zagospodarowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego w sposób wartościowy, tworzenie lepszych warunków harmonijnego rozwoju psychicznego, fizycznego i społecznego, nauka aktywnego spędzania czasu wolnego bez używek, integracja grup społecznych.

Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy uczą się odpowiedzialności za wspólne dobro. Dzieci z pełną świadomością mogą liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb.

Placówka prowadzi następujące formy pracy:

- zajęcia wychowawcze, profilaktyczne,
- zajęcia rozwijające zainteresowania: warsztaty twórcze,
- zajęcia sportowo - rekreacyjno- krajoznawcze,
- pomoc pedagogiczną,
- oddziaływanie środowiskowe : działania integracyjne, imprezy środowiskowe.

Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych we wszystkich punktach jest zmienna, ale średnio uczęszcza do nich 30-34 dzieci w wieku od 5 do 13 roku życia.

Koszt działalności świetlic (placówek wsparcia dziennego) w 2022 r. to 90.000,00 zł.

2) Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na ośrodki pomocy społecznej obowiązek zapewnienia obsługi technicznej i organizacyjnej dla Zespołów Interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny, który realizuje działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, składa się z 9 członków, którzy reprezentują:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (2 osoby),
- Szkołę Podstawową w Sadkach,

- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Samostrzelu,
- Posterunek Policji w Sadkach,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus” Sp.z o.o. – Przychodnia w Sadkach
- Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Wsi Anieliny i Łódzia „Żakus” w Anielinach,

W 2022 r. było prowadzone 16 procedur „Niebieska Karta”. Zespół Interdyscyplinarny miał 4 posiedzenia, odbyło się 19 spotkań grup roboczych.

Grupy Robocze powoływane przez Zespół Interdyscyplinarny opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują podejmowane działania. Rodziny objęte procedurą Niebieskiej Karty są objęte wsparciem socjalnym (jeżeli sytuacja materialna tego wymaga) oraz szeroko rozumiana praca socjalną, a także właściwym rodzajem poradnictwa. W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach skierował 1 osobę, ostatnio zameldowaną na pobyt stały w Gminie Sadki, wobec której istniało podejrzenie, że jest ofiarą przemocy (procedura NK wszczęta i prowadzona poza terenem Gminy Sadki) do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Jaksicach. Wsparciem objęte są również osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. W/w sąsą informowane o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej, a także możliwości udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym. W 2022 r. skierowano do takiego programu 4 osoby. W 2022 roku realizowane były następujące zadania dot. dzieci i młodzieży w ramach otwartych konkursów ofert:

- „Książkomaniacy III” - upowszechnianie i rozwój kultury wśród mieszkańców gminy Sadki (Kreatywni dla Dębowa i okolic)
- „By czuć się jak ryba w wodzie – nauka pływania” - zdobycie umiejętności pływackich, wyrównanie szans w dostępie do infrastruktury sportowej uczniów (Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Anieliny i Łódzia „Żakus”)
- „XI Turniej z okazji powstania GLZS Sadki – 2022” – organizacja cyklu turniejów piłkarskich dla każdej kategorii rozgrywkowej w 2022 roku - rozwijanie umiejętności sportowych dzieci i młodzieży (Gminny Ludowy Zespół sportowy w Sadkach)
- „Wypoczywaj na sportowo” – organizacja wypoczynku dla młodzieży (Gminny Ludowy Zespół Sportowy w Sadkach)

- „W 2022 trenuj w GLZS” – wspieranie sportu na terenie gminy, popularyzacja kultury fizycznej i sportu (Gminny Ludowy Zespół Sportowy w Sadkach)

Ponadto szkoły są bardzo zaangażowane w działania na rzecz dzieci i młodzieży oraz ich rodzin. Oto dobre przykłady takich działań:

- W Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w 2022 roku odbywały się zajęcia profilaktyczne dotyczące profilaktyki uzależnień behawioralnych, szkolenia dla rodziców i nauczycieli z zakresu uzależnień behawioralnych połączone z profilaktyką uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz z zakresu zaburzeń odżywiania z promowaniem zdrowego trybu życia, a także warsztaty profilaktyczne dotyczące uzależnień behawioralnych oraz zaburzeń odżywiania oraz konkursy profilaktyczne pt. „Jestem ocalony, nie trafiony”. W szkole przeprowadzono także działania dot. indywidualnej wsparcia dla uczniów z problemami lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wsparciem objęci byli również rodzice uczniów (porady, konsultacje, szkolenia w celu podnoszenia kompetencji-wychowawczych, zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej).
- W Niepublicznej Szkole Podstawowej Stowarzyszenia „Żakus” w Anielinach w 2022 roku zrealizowano spektakl teatryku profilaktycznego dla przedszkolaków i uczniów na temat zdrowego odżywiania oraz uzależnień od mediów cyfrowych, warsztaty profilaktyczne dot. technik radzenia sobie ze stresem związanym z nauką, relaksacji, przygotowania do nauki, techniki szybkiego uczenia się, konkursy profilaktyczne na plakat promujący alternatywne formy spędzania czasu wolnego bez używek i Internetu, spotkania profilaktyczne z Policją „Bezpieczna droga do szkoły – bezpieczne ferie” (Posterunek Policji w Sadkach) oraz pogadanka na temat zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z Internetu, odpowiedzialności karnej nieletnich, demoralizacji (Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią), szkolenie dla rodziców na temat uzależnień dzieci od mediów cyfrowych i radzenia sobie po pandemii, a także szkolenie i warsztaty dla uczniów „Pierwsza pomoc”.
- W Szkole Podstawowej w Sadkach, poza zadaniami ujętymi w programie wychowawczo-profilaktycznym, zrealizowano działania mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom, przemocy i zapobieganie innym problemom społecznym, tj. program „Spójrz inaczej, „Zaradny kot w akcji”, „Dzień bezpiecznego Internetu” – Polskiego Centrum Safer Internet – cykl lekcji online, program „Z kotem Amadeuszem przez świat wartości i emocji”, program profilaktyczny „Tajemnica

Wyspy Marabu” – program dotyczący tolerancji m.in. niepełnosprawności. Szkoła również realizuje indywidualne wsparcie dla uczniów oraz ich rodziców.

Gminna Biblioteka Publiczna w Sadkach realizuje zorganizowane formy spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w których w 2022 roku wzięło udział 255 dzieci w Filii Bibliotecnej w Radziczu, 1516 dzieci w Filii Bibliotecnej w Sadkach oraz 291 dzieci w Filii Bibliotecnej w Dębowie. Formami/rodzajami organizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży w 2022 roku były: lekcje biblioteczne, warsztaty kreatywne, cykliczne warsztaty kreatywne z książką, prelekcje, zajęcia wakacyjne i feryjne, konkursy recytatorskie, wyjazdy do kina oraz Gdańska i Poznania, konkursy plastyczne i quizy wiedzy, udział w akcjach np. „Żonkile” czy Narodowe Czytanie „Mała książka – wielki człowiek”.

W działaniach organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w 2022 roku brało udział około 130 dzieci. Formy zajęć dla dzieci i młodzieży to: Dziecięcy Zespół Folklorystyczny Jabłoneczka, Rytmika dla smyka, Taneczne wygibasy, Aerobik dla młodzieży, Kółko twórcze, Kółko ceramiczne, zajęcia na basenie.

Według pozyskanej informacji, NZOZ Medicus Sp.z o.o. w ramach swojej działalności, realizując kontrakt z NFZ na terenie gminy Sadki na co dzień realizuje działania edukacyjne, prozdrowotne i profilaktyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Cel strategiczny 3:

Wyrównanie szans i integracja osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz starszych.

Cele operacyjne:

- 1. Aktywizacja osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i starszych.***
- 2. Podnoszenie jakości usług na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i starszych.***

Według danych z Urzędu Stanu Cywilnego w gminie Sadki w 2022 roku liczba mieszkańców wynosiła 7.141 osób (7.024 i 117 pobyt czasowy). Liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 418, a kobiet 784. Podane liczby dotyczą stanu na dzień 31.12.2022 roku. Powyższe dane mogą wskazywać, że w najbliższych latach będzie trzeba podejmować bardziej zaawansowane działania, żeby pomóc osobom starszym i chorym, którzy nie będą w stanie samodzielnie poradzić sobie w codziennym funkcjonowaniu.

Według danych uzyskanych w Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nakle nad Notecią, w gminie Sadki zaliczonych do osób niepełnosprawnych orzeczeniem lub wyrokiem sądu w 2022 r. dzieci do 16 roku życia zostało

21 (7 dzieci z jednym symbolem przyczyny niepełnosprawności, 11 z dwoma symbolami niepełnosprawności oraz 3 z trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności). Natomiast osób niepełnosprawnych po 16 r.ż, które zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych w 2022 roku było ogółem 148 (52 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 67 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 29 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności). Według podziału na płeć było 76 kobiet niepełnosprawnych i 72 mężczyzn (osoby zaliczone do osób niepełnosprawnych w 2022 roku). Aż 75 z nich to osoby w wieku 60 lat i więcej.

Gmina Sadki wsparciem obejmuje osoby niepełnosprawne, przewlekle chore i starsze. W ramach aktywizacji społecznej, niepełnosprawni naszej gminy uczęszczają do Centrum Akceptacji i Aktywności Społecznej w Paterku – (Środowiskowy Dom Samopomocy - 4 osoby oraz Warsztat Terapii Zajęciowej - 4 osoby), a także do Warsztatu Terapii Zajęciowej w Mroczy (1 osoba).

Pracownicy socjalni, którzy w trakcie wykonywania swoich obowiązków mają kontakt z osobami, które chorują, wymagają opieki, są niepełnosprawne, informują o możliwościach uzyskania pomocy, uprawnień, np. orzeczeń, dofinansowań dla osób niepełnosprawnych, świadczeń pieniężnych. W/w są kierowani do odpowiednich instytucji.

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb życiowych. Obejmuje opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Rady Gminy Sadki, która określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczenia i odpłatności za świadczone usługi na terenie gminy. Usługami opiekuńczymi w 2022 roku objęto 31 rodzin. Zrealizowano 9587 godzin usług świadczonych, przez opiekunki zatrudnione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach na umowę o pracę i umowy zlecenie.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi to szczególnie rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych udzielanych osobom, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, a zwłaszcza z relacjach z otoczeniem, edukacji, zatrudnieniu i realizacji spraw

bytowych. W roku 2022 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 11 rodzin, zrealizowano 1489 godzin usług na kwotę 111 890,00 zł. Rodzaje terapii, które świadczone w ramach tych usług to np. terapia pedagogiczna, psychologiczna, logopedyczna/neurologopedyczna, behawioralna, integracji sensorycznej, terapia ręki, rehabilitacja/fizjoterapia/terapia specjalna - ruchowa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach powodu niepełnosprawności pomocą socjalną w 2022 roku objął 63 rodziny (105 osób). Przyznano pomoc w formie zasiłku stałego, który przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W roku 2022 przyznano zasiłek stały 31 osobom. W roku 2022 ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 27 świadczeniobiorców. Ponadto, w 2022 roku przyznano 469 dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, na kwotę łączną 44.024,27 zł.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U z 2020 poz. 1329 ze zm.) określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka posiadającego zaświadczenie o którym mowa w/w ustawie (dot. ciężkich i nieodwracalnych upośledzeń albo nieuleczalnych chorób zagrażających życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), przyznaje się na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w 2022 roku wypłacił 1 jednorazowe świadczenia w łącznej kwocie 4.000,00 zł.

Na terenie gminy Sadki aktywizacją osób starszych prężnie zajmują się Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Sadkach.

Gminny Ośrodek Kultury organizował w 2022 roku dla osób starszych aerobik dla seniora, Spotkania Sztuk Różnych, Ceramika, Pilates, zajęcia na basenie, wyjazd na kabaret i 3 koncerty oraz warsztaty dla seniorów. Ośrodek też współpracował przy organizacji Dnia seniora, Wigilii dla seniorów.

Gminna Bibliotek Publiczna w Sadkach w 2022 roku zorganizowała dla seniorów udział w Dyskusyjnych Klubach Książki w GBP w Sadkach oraz Filii Bibliotecznej w Dębowie, a także w spotkaniach autorskich oraz prelekcjach. W/w włączeni byli w spotkania czwartkowe, które odbywały się w ramach projektu „Poezja na wyciągnięcie ręki”. Seniorzy brali udział w wyjazdach do kina i opery. Gminna Biblioteka Publiczna zorganizowała również warsztaty żywieniowe dla seniorów „Jak odżywiać się w czasie pandemii” (udział wzięło 6 osób) oraz spotkanie z krioterapią (udział wzięło 10 osób).

W ramach otwartych konkursów ofert w 2022 roku w gminie zorganizowano zadanie p.n. „Kobiety aktywne 50+/4”, którego celem była poprawa komfortu życia oraz profilaktyka chorób związanych z wiekiem (podmiot realizujący: Stowarzyszenie Kobiet na Rzecz Środowiska Wiejskiego)

Cel strategiczny 4:

Stymulacja społeczności lokalnej do zdrowego stylu życia, wolnego od alkoholu i innych uzależnień.

Cele operacyjne:

- 1. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców oraz instytucji w sytuacjach związanych z uzależnieniami.*
- 2. Wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień, współuzależnień dostępu do poradnictwa i terapii.*

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii to:

- Wsparcie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (przemoc, alkohol, narkotyki, niewystarczające kompetencje wychowawcze rodziców - bezradność opiekuńczo-wychowawcza, bieda). Bieżące prowadzenie działalności placówek wsparcia dziennego w formie świetlic.
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub substancji psychoaktywnych i ich rodzin. W ramach zadania zabezpieczona była bezpłatna psychoterapia indywidualna i grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Zadanie zostało zlecone Stowarzyszeniu PROMETEJA w ramach otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Dodatkowo w ramach zadania finansowano koszty przeprowadzanych badań biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od

alkoholu oraz współfinansowano zadanie o nazwie: Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Osób Doznających Przemocy Domowej.

- Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.
W ramach zadania zapewnione było wsparcie psychologa. Pełnił on dyżury w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sadkach.
- Tworzenie kompetentnej kadry zajmującej się problemem uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie kompetencji przedstawicieli grup zawodowych zajmujących się tymi problemami.
Zadanie polegało na zakupie szkoleń specjalistycznych dla pedagogów, wychowawców, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych itp. W 2022 roku przeszkolono pełnomocnika Wójta oraz członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Prowadzenie programów profilaktycznych, podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, agresji i przemocy w rodzinie.
Zadanie polegało na wsparciu przedsięwzięć socjoterapeutycznych i interwencyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach. W ramach programu prowadzone były zadania w szkołach i przedszkolach w zakresie profilaktyki. Zakupiono materiały profilaktyczne i kampanie profilaktyczne. Przeprowadzono szkolenie dla sprzedawców i osób podających napoje alkoholowe oraz właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Dofinansowano również przedsięwzięcia profilaktyczne organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Sadkach, Gminną Bibliotekę Publiczną w Sadkach, Gminny Ludowy Zespół Sportowy w Sadkach, Straż Gminną w Sadkach, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nakle nad Notecią oraz Komendę Powiatową Policji w Nakle nad Notecią.
- Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
W/w komisja przyjmowała wnioski o leczenie odwykowe, opracowywała wnioski i kierowała do Sądu oraz rozpatrywała sprawy wpływających do GKRPA. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkach składa się z 6 członków. W 2022 roku odbyło się 11 posiedzeń. W roku 2022 osób skierowanych na leczenie odwykowe było 7, wniosków złożonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkach było również 7. Wysłano 11 wezwań na komisje w celu rozmów o poddaniu się leczeniu. Złożono 3 wnioski do Sądu o przymusowe leczenie. Gdy osoba z uzależnieniem jest podejrzewana o stosowanie przemocy w

rodzinie, jest kierowana także na program korekcyjno-edukacyjny. W 2022 roku pomocą społeczną z powodu uzależnień zostało 7 rodzin. Jeżeli zaistniała taka potrzeba członków rodziny kierowano do psychologa, terapeuty.

Wnioski:

Każdy z wymienionych celów strategicznych wymaga dalszych działań wszystkich podmiotów, zobowiązanych do ich realizacji. Wszystkie obszary problemowe trzeba traktować jednakowo i priorytetowo.

Należy nadal prowadzić intensywne działania, żeby zaktywizować osoby bezrobotne i zależne od systemu pomocy społecznej w celu uniknięcia marginalizacji społecznej. Należy wzmacniać postawy osób, które chcą stać się samodzielne i niezależne od pomocy z zewnątrz.

Należy wspierać także najmniejszą komórkę społeczną, jaka jest rodzina, aby jak najwięcej dzieci mogło w sposób prawidłowy wychowywać się w rodzinach naturalnych. W tym celu konieczny jest rozwój systemu wsparcia zarówno dla młodych ludzi, jak i ich rodziców, którzy borykają się coraz częściej z problemem niezaradności oraz brakiem kompetencji nie tylko opiekuńczo-wychowawczych, ale także w prowadzeniu swoich gospodarstw domowych, co negatywnie wpływa na całą rodzinę. Szczególnym wsparciem trzeba obejmować środowiska, znajdujące się w kryzysie, spowodowanym często: uzależnieniami, problemem przemocy, trudną sytuacją materialną, ubóstwem. W większości przypadków, można uniknąć doprowadzenia do eskalacji problemów, jeżeli w porę obejmie się rodzinę wsparciem, odpowiednią pomocą oraz pokieruje do odpowiednich specjalistów.

Osoby niepełnosprawne, chore oraz starsze również należy obejmować nowymi formami wsparcia. Należy odpowiednio reagować na ich potrzeby, proponując nowe, często innowacyjne rozwiązania, a w zakresie stosowanych już form pomocy, dążyć do podniesienia poziomu ich jakości. Celem tych działań ma być przeciwdziałanie wykluczeniu społecznego tej grupy osób.

Dotychczasowe działania realizatorów strategii pokazują, że każdy z nich stara się, aby uzyskać jak najlepsze efekty. Partnerzy skutecznie wspierają lokalną politykę społeczną. Dobrą tendencją są działania profilaktyczne, które realizowane wspólnymi wysiłkami instytucji, mają tworzyć skuteczny system zapobiegania wyłączeniu społecznemu. Jesteśmy przekonani, że w kolejnych latach będziemy mogli pokazać jeszcze więcej wspólnych działań i sukcesów na rzecz realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Sporządziła:

Katarzyna Nowak

Kierownik GOPS w Sadkach